

Ty však, Hospodine, ty zůstáváš věčně, budeš připomínán ve všech pokoleních. Ty povstaneš, slituješ se nad Sijónem, je čas smilovat se nad ním, nastala ta chvíle! Žalm 102, 13n

Královský zákon

Nebudeš ve svém srdci chovat nenávisť ke svému bratru, ale budeš trestat svého bližního podle práva, a neponeseš následky jeho hříchu. Nebudeš se mstít synům svého lidu a nezanevřeš na ně, ale budeš milovat svého bližního jako sebe samého. Já jsem Hospodin. Leviticus 19, 17-18

Přistoupil k němu jeden ze zákoníků, který slyšel jejich rozhovor a shledal, že jim dobře odpověděl. Zeptal se ho: "Které přikázání je první ze všech?" Ježíš odpověděl: "První je toto: 'Slyš, Izraeli, Hospodin, Bůh náš, jest jediný pán; miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, z celé své mysli a z celé své síly!' Druhé pak je toto: 'Miluj bližního svého jako sám sebe!' Většího přikázání nad tato dvě není." Markovo evangelium 12, 28-31

Jestliže tedy zachovááte královský zákon, jak je napsán v Písmu: 'Milovati budeš bližního svého jako sám sebe,' dobře činíte. Jakubova epištola 2, 8

Jako si Otec zamiloval mne, tak jsem si já zamiloval vás. Zůstaňte v mé lásce. Zachováte-li má přikázání, zůstanete v mé lásce, jako já zachovávám přikázání svého Otce a zůstávám v jeho lásce. To jsem vám pověděl, aby moje radost byla ve vás a vaše radost aby byla plná." "To je mé přikázání, abyste se milovali navzájem, jako jsem já miloval vás. Janovo evangelium 15, 9-12

Stvoření světa, dějiny smluv s vyvoleným národem, to jsou dějiny lásky. Také vánoční příběh je příběhem lásky. Křesťanství nemůže být ničím jiným, než příběhem lásky. Mnoho energie vyčerpáváme na popis lásky, ale láska popisuje sama sebe v příběhu, který shrnul sám Ježíš ve svém vyučování do jednoho souvětí: Tak Bůh miloval svět od počátku, že dal svého Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. (Janovo evangelium 3, 16)

A jak ta láska působí? Zkusím to říct příkladem: Do nové redakce časopisu, kde nikdy nebylo žádné topení, jsme nakoupili elektrické panely. Sálají teplo, ale neohřívají vzduch, nýbrž hmotu - člověka, předměty. Teprve od nich se ohřívá vzduch. Nedočkavě jsme to v garáži mého kolegy vyzkoušeli. Stojíte-li před panelem a on sálá, od úst vám jde pára, ale vám není zima. Stejně tak Boží láska z Betléma nerozehřívá vzduch, není po ní „teplo“, ale rozpaluje cíl - člověka, a zůstane láskou, i když ji lidé nepřijmou, protože půjde mimo ně. Ježíš nás žádá: *Zůstaňte v mé lásce. Zachovejte moje přikázání, což je: abyste se milovali navzájem, jako jsem já miloval vás.*

Láska je nezávislá na lidech a nenechá se od lidí komandovat. Stejně jako mezi dvěma partnery – nedá se probouzet ani vášní. Láska zůstává svá! Je originální a proto se může dávat jako dar. Říkáme o ní, že je *bezpodmínečná*, ale to není ten správný výraz. Dokonce ten výraz klame, protože z lásky dělá cit a z milujícího hlupáka. Pán Bůh miloval svět, protože on jinak nejedná. *Bůh je láska* (1. Janův dopis 4, 16). Už z podstaty s láskou počítá a hodně do ní investuje. V jeho rozpočtu má pevné místo a škrtnat se v ní nebude. Ale má podmínku pro svou lásku. Chce po nás, abychom zůstali v zorném poli jeho lásky. Tak chce být také milován. A není-li milován, pak je člověčí svět bez lásky, i když se na Bohu nic nezměnilo. On miluje stále. To už bylo hodně informací, pojďme je řadit za sebe:

Co s tím? Vystavit se jeho lásce a přijmout její omezení

Karikaturou lásky je pouhý cit a žádné podmínky. Pán Bůh je pak povinen stále nás milovat kamkoliv jdeme a cokoliv děláme. My máme podmínky a on je musí plnit – protože miluje. Jako bychom běhali s panelem po kanceláři za lidmi. A když má Pán Bůh krátkou šňůru, koupí si prodlužovák. Protože on musí milovat a musí za námi běhat... Ale to je dětské a hlavně to

neodpovídá pravdě.

Slyšel jsem vyznání těžce zkoušeného muže: „*Vždycky jsem si myslel, že už na mne nemůže Pán Bůh dopustit více. Byl jsem přesvědčen, že to co prožívám, je vrchol snesitelnosti. Nemoc dětí, dokonce úmrtí, smrt mé ženy, postižení pro můj původ, ztráta zaměstnání... Ale vždycky po mně chtěl můj milující Bůh ještě více, protože si byl jist tím, že jej miluji a unesu daleko více proto, že mám jeho lásku!*“

Ten muž znal Boží lásku: *Také my jsme poznali lásku, kterou Bůh má k nám, a věříme v ni. Bůh je láska, a kdo zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm.* (1. dopis Janův 4, 16)

Co s tím? Milovat svého Boha

Láska má být opětována. Nikoli našimi výkony, přistrkováním peněz, věcí, jídla - jak to děláme lidem či božstvům. Ale časem pro život s Ním, zájmem o Jeho myšlení, o Jeho názory na naše názory, o Jeho blízkost, doteky a péči. V lásce k Bohu je skryta správná zbožnost. I mírně skandální péči ženy hříšnice ve farizeově domě (Lukášovo evangelium 7, 36nn) Pán Ježíš ocenil jako projev lásky. Plakala mu na nohy, otírala je svými vlasy, líbala je a vtírala do nohou drahou mast. A apoštol Pavel to, že láska je obsahem náboženství, říká ještě názorněji: *láska vždycky věří, láska má vždycky naději.* (1. Korintským 13, 7)

Neopětovaná láska zůstane láskou, ale my se dostaneme z jejího zorného pole a vychladneme. A studená zbožnost pak už není křesťanstvím. Lásku se nenaučíme jako nějaký zbožný úkon či vášnivou scénu, rozmilujeme se jen v jeho péči a v jeho náruči.

Co s tím? Milovat jej a ty okolo nás

Člověka stvořil Pán Bůh se záklopkou sebelásky. Projevem zdravého a dospívajícího rozumu je sebeláska. Kdo na sebe nemyslí, je chorý! A proto už v knihách Mojžíšových Pán Bůh argumentuje způsobem, který se nám dobře chápe: *budeš milovat svého bližního jako sebe samého.* To je první překvapení: Dopřej jim to, co dopřáváš sobě. To je láska, když rozdělíš čas, který věnuješ spokojenosti se sebou samým, na dva díly. Jeden dáš a druhý užíváš.

I další souvislosti tohoto Královského zákona jsou překvapující. Poprvé zazní přikázání o lásce k bližnímu jako k sobě samému v souvislosti slov o pravdivé lásce: *Nebudeš ve svém srdci chovat nenávisť ke svému bratru, ale budeš trestat svého bližního podle práva, a neponeseš následky jeho hříchu. Nebudeš se mstít synům svého lidu a nezanevřeš na ně...* Sami bychom slova Královského zákona hledali tam, kde se bude mluvit o shovívavosti k sobě samému: „*Hele, ty taky nejses nejlepší, tak to nechťj po druhých. Měj je rád takové, jací jsou...*“ To je přece argument, který tak senilně opakujeme!

A to je také mimo jiné dost slušně nebiblický důraz, když říkáme den za dnem: „*Pán Bůh tě má rád takového, jaký jseš!*“ Prostě tuhle slepou toleranci v Bibli nenajdeme! Pán Bůh nás našel jako změt' nervů ležících vedle cesty ještě s placentou a nikdy nás v tom nenechal. Odštíhl, omyl, nakrmil, přebalil... Znáte ten příběh, co vyprávěl prorok Ezechiel? (Ezechielovo proroctví 16, 4-14) Tak je to! Vždy Pánu Bohu šlo o změnu, dospělost, zralost a naši krásu. I navraceného syna, který všechno promrhal, nejdříve oblékl, dal mu prsten a přijal jej za syna. (Lukášovo evangelium 15, 22)

Přestože je Bůh věčný, nekonečný a vševědoucí, jeho láska má příkon, něco stojí, neleží na skladě a neztrácí svou cenu. A abychom to mohli pochopit a přijmout, vypráví se příběh lásky o divně narozeném nemluvněti, zvláště dospívajícím klukovi a pak i ukřižovaném a vzkříšeném rabínovi. Strhující příběh tři a třiceti let lidského života. Příběh lásky, na který je třeba reagovat!

Na cestu:

Hospodin vyčkává, chce se nad vámi smilovat, vyvýší se, slituje se nad vámi. Vždyť Hospodin je Bohem práva, blaze těm, kdo ho očekávají. Neboť lid bude sídlit na Sijónu, v Jeruzalémě. Nebudeš už nikdy plakat. Milostivě se nad tebou smiluje, až budeš úpěnlivě volat; uslyší a odpoví ti. Ač vám dával Panovník chléb soužení a vodu útlaku, on, tvůj učitel, už se nebude držet stranou. Na vlastní oči uvidíš svého učitele a na vlastní uši uslyšíš za sebou slovo: "To je ta

cesta, jděte po ní", ať budete chtít doprava nebo doleva. Izajáš 30, 18-21